

دکتر رنجبر در شورای عالی ورزش دانشگاه آزاد:

دانش بنیان های حوزه ورزش تقویت می شوند

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد:

مقاومت و حق خواهی پیام جشنواره قرآن برای دانشجویان است

جشنواره ملی قرآن و عترت
بزرگ ترین رویداد فرهنگی دانشجویی کشور
از امروز در واحد اصفهان آغاز می شود

این فصل را بامن بخوان

فرهنگستان

دانشگاه

پنجشنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۴ | شماره ۴۵۵۰ | WWW.FDN.IR

چهره های فرهنگی کشور روز گذشته
درواحد شاهرود از مفاخر ایران گفتند

پاسداشت معلمان

دین و اخلاق

شاهرود

نانو امسال شلوغ بود؛ اما در نگاه برخی گرمی سال های گذشته را نداشت

نمایشگاه نانو همچنان جای امید پراکنی است!

پریا ناصری
خبرنگار

در روزگاری که علم بیش از هر زمان دیگری به زندگی روزمره گره خورده است محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران بار دیگر میزبان یکی از مهم‌ترین رویدادهای علمی کشور، یعنی شانزدهمین نمایشگاه فناوری نانو بود که با حضور بیش از ۱۵۰ شرکت فناوری، مراکز علمی، دانشگاه‌ها و فعالان حوزه‌های صنعتی از ۱۱ تا ۱۴ آبان‌ماه برگزار شد. این نمایشگاه، نه‌تنها محلی برای نمایش آخرین دستاوردهای نانو در حوزه‌هایی مانند پزشکی، نساجی، ساختمان‌سازی، پلیمر، دارو و زیست‌فناوری بود، بلکه بستری برای گفت‌وگو و همکاری میان پژوهشگران، دانشجویان و سرمایه‌گذاران فراهم کرد.

صبح روز پایانی شانزدهمین نمایشگاه نانو گرم و پرهیاهو بود. از همان لحظه‌ای که به ورودی نمایشگاه رسیدیم، مشخص بود که قرار است روزی متفاوت را تجربه کنیم. ترافیک ورودی نمایشگاه، صدای بوق‌ها ماشین‌ها و راننده‌هایی که سر از شیشه ماشین بیرون آورده بودند تا مکانی برای پارک‌کردن پیدا کنند همه چیز را شبیه ترافیک اول صبح اتوبان همت کرده بود. ورودی گیت‌های نمایشگاه هم از این قضیه مستثنی نبودند. بازدیدکنندگان برای دریافت کارت ورود صف کشیده بودند. بالاخره بعد از چند دقیقه معطلی توانستم کارت بخرم و از گیت عبور کنم. برخی از افراد با اعتمادبه‌نفس کامل مسیر خود را به سمت سالن‌های برگزاری پیش گرفتند و برخی هم علی‌رغم اینکه بروشورهای راهنما در دست داشتند دلم می‌پرسیدند بخش نانو کجاست؟ کجا باید برویم؟ سوار یکی از ماشین‌های داخلی نمایشگاه شدم. ماشین‌هایی که مثل تاکسی‌های کوچک، بازدیدکنندگان را از نقطه‌ای به نقطه دیگری می‌بردند... مقصد من، سالن خلیج‌فارس همان جایی که نبض نانویی کشور را می‌توان از آنجا حس کرد. با ورود به سالن، برخلاف تصورم که فکر می‌کردم صبح زود خلوت باشد، با جمعیتی پرشور روبه‌رو شدم؛ البته نه به اندازه شلوغی روز اول اما پراثری. برخی غرفه‌ها با شور و نشاط مشغول معرفی محصولات بودند. صدای توضیحات، ورق‌زدن بروشورها و نگاه‌های کنجکاو بازدیدکنندگانی که برای اولین‌بار به نمایشگاه آمده بودند، در هم آمیخته شده بود. در گوشه‌هایی از سالن، غرفه‌هایی خلوت و ساکت دیده می‌شد؛ غرفه‌دارانی با چهره‌هایی خسته که رمقی برای گفت‌وگو نداشتند و تنها لیختنی تحویل بازدیدکنندگان می‌دادند. حتی برخی غرفه‌ها نیز کاملاً خالی شده بودند؛ انگار اختتامیه برای آن‌ها زودتر از موعد فرا رسیده بود!

نمایشگاه نانو در قرق دهه هشتادی‌ها!

در میان ازدحام جمعیت و رفت‌وآمدهای پیوسته در سالن خلیج‌فارس، چیزی که بیش از همه جلب توجه می‌کرد، حضور پررنگ گروه‌های دانشجویی و نوجوانان دهه هشتادی بود. چهره‌هایی پراثری و کنجکاو که از دانشگاه‌های مختلف تهران و شهرستان‌ها برای بازدید آمده بودند. آن‌ها با نگاهی مشتاق به

غرفه‌ها سرزده، بروشورها را ورق می‌زدند، با غرفه‌داران گفت‌وگو می‌کردند و گاه با تلفن همراهشان از محصولات عکس می‌گرفتند؛ انگار هر کدام در ذهن خود، آینده‌ای را تصور می‌کردند که فناوری نانو بخشی از آن است. برخی از این دانشجویان برای اولین بار در نمایشگاه حضور داشتند. هیجان در چهره‌هایشان از دیدن محصولات گرفته تا شنیدن توضیحات تخصصی درباره کاربردهای نانو موج می‌زد.

تیک واحد کارآموزی خورد!

در کنار این چهره‌های تازه‌وارد، دانشجویانی هم بودند که تجربه نمایشگاه علم و صنعت گفت امسال فرصت‌ها بهتر چیده شده و اطلاعات کامل‌تری ارائه می‌دهند. امسا در میان این نظرات مثبت، صداها متفاوتی هم شنیده می‌شد. برخی دانشجویان و غرفه‌داران معتقد بودند که نمایشگاه امسال تفاوت چندانی با دوره‌های گذشته نداشته و حتی در برخی بخش‌ها ضعیف‌تر عمل کرده است. یکی از غرفه‌داران با نگاهی انتقادی می‌گفت طراحی غرفه‌های دانشجویی امسال خیلی ساده است. سال قبل همین غرفه‌ها با رنگ‌بندی بهتر، چیدمان حرفه‌ای‌تر و محتوای جذاب‌تر، توجه بیشتری جلب می‌کردند. اما امسال بسیاری از شرکت‌ها و دانشگاه‌ها توانسته بودند حضور پررنگی داشته باشند. از طرفی، حضور دانشجویان در نمایشگاه نانو تنها به بازدید و آشنایی با محصولات محدود نمی‌شد. بسیاری از آن‌ها با هدفی مشخص‌تر آمده بودند؛ یافتن فرصت‌های کارآموزی و ارتباط با شرکت‌هایی که در حوزه تخصصی‌شان فعالیت می‌کنند. در میان گفت‌وگوهای غرفه‌داران و بازدیدکنندگان، بارها شنیده می‌شد که دانشجویان درباره شرایط کارآموزی، نحوه همکاری و امکان گذراندن واحدهای دانشگاهی در قالب پروژه‌های صنعتی سؤال می‌پرسیدند. این تعامل‌ها، نمایشگاه را به بستری تبدیل کرده بود که دانشجویان نه‌تنها با فناوری‌های نو آشنا می‌شدند، بلکه مسیرهای واقعی برای ورود به صنعت و پژوهش را نیز کشف می‌کردند.

جای خالی غرفه‌های دانش آموزی به چشم مخاطبان آمد

یکی از گلایه‌هایی که در میان گفت‌وگوهای پراکنده بارها شنیده می‌شد، مربوط به حذف غرفه‌های دانش‌آموزی بود؛ غرفه‌هایی که در سال‌های گذشته نه‌تنها برای دانش‌آموزان، بلکه برای بزرگ‌ترها نیز جذابیت زیادی داشتند. ایسن غرفه‌ها با اجرای زنده آزمایش‌های علمی، فضایی آموزشی و سرگرم‌کننده فراهم می‌کردند که بازدیدکنندگان را فارغ از سن و تخصص به خود جذب می‌کرد. یکی از غرفه‌داران با حسرت می‌گفت سال قبل، غرفه دانش‌آموزی طبقه بالا واقعاً غوغا کرده بود. بچه‌ها آزمایش‌های ساده اما هیجان‌انگیز انجام می‌دادند. حتی بازدیدکنندگان

بزرگ‌سال هم می‌ایستادند و با علاقه تماشا می‌کردند. برخی معتقد بودند که حذف این بخش به دلیل محدودیت‌های بودجه‌ای است؛ بااین‌حال، نبود چنین غرفه‌هایی باعث شده بود بخشی از جذابیت عمومی نمایشگاه از بین برود.

آرامش «فر ایران» در شلوغی «خلیج فارس»

هر قدر که زمان می‌گذشت به خیل جمعیت بازدیدکنندگان افزوده می‌شد، گویی همه عهد بسته بودند در این روز به نمایشگاه بیایند؛ از سرمایه‌گذاران و رؤسای دانشگاه‌های مختلف گرفته تا حسینی‌بای که برای تهیه خیر آمده بود. بااین‌وجود خلوت‌ترین ساعات پایانی این سالن با شلوغ‌ترین لحظات سالن ملل که محل برگزاری نخستین دوره نمایشگاه «فر ایران» است برابری می‌کرد. سسالی که با وجود میزبانی از شرکت‌های دانش‌بنیان و حضور مقامات بلندپایه کشوری فضایی آرام داشت. در این سالن، خبری از ازدحام و هیاهوی غرفه‌ها نبود. صداها پایین‌تر و گفت‌وگوها جدی‌تر بود؛ و سرمایه‌گذاران اقتصادی که دغدغه حمایت از تولیدات داخلی و طرح‌های نوآورانه داشتند در حال مذاکره با نمایندگان شرکت‌ها بودند.

تنوع محصولات بالا رفت، مخاطب نه!

در میان این ازدحام فرصتی پیدا کردم تا پای صحبت برخی غرفه‌داران بنشینم و نظرشان را درباره این دوره از نمایشگاه جویا شوم. برخی از غرفه‌داران از کاهش تعداد بازدیدکننده‌ها و برخی هم از تأثیر تحریم‌ها و شرایط اقتصادی سخن می‌گفتند. یکی می‌گفت چهار سال است که در این نمایشگاه حضور دارم، اما امسال نسبت به سال‌های گذشته بسیار خلوت‌تر بوده که به نظرم اطلاع‌رسانی‌های ضعیف باعث کاهش میزان استقبال‌ها شده است. بااین‌حال یکی از غرفه‌داران می‌گفت اگر بخواهم واقع‌بینانه صحبت کنم یکی از نقاط قوت اصلی این دوره تنوع رشته‌ها و حوزه‌های فناوری بود. اما امسال تعداد قابل‌توجهی از شرکت‌ها در این زمینه حضور داشتند که این خود نشان‌دهنده رشد و بلوغ اکوسیستم نانو در کشور است. اما بااین‌حال، نمایشگاه امسال خالی از ایراد نبود؛ زیرا برخلاف سال گذشته که دوسالن فعال داشتیم، امسال تنها سالن خلیج‌فارس میزبان شرکت‌های نانویی بود. با همه این‌ها، نمایشگاه نانو همچنان جای امیدپرانی است! جایی برای دیدن ایده‌های نو، آشنایی با فناوری‌های پیشرفته، و الهام‌گرفتن برای آینده؛ شاید همه چیز ایدئال نباشد، اما همین که هنوز کسانی هستند که با انگیزه و خلاقیت در این مسیر گام بردارند، مثل همین دهه هشتادی‌های هیجان‌زده و باعینی هنوز امید زنده است.

نخستین همایش ملی «شاهرود؛ شهر معلمان دین و اخلاق» به همت کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، دانشگاه آزاد اسلامی استان سمنان و واحد شاهرود با حضور جمعی از چهره‌های برجسته علمی، فرهنگی و اجرایی روز گذشته در واحد شاهرود آغاز شد. مهدی نوید ادهم، دبیرکل هیئت مؤسس دانشگاه آزاد اسلامی در آیین افتتاحیه این همایش در سالن همایش‌های دانشگاه آزاد شاهرود گفت: «بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب‌فرهنگی در سال ۸۴ کمیته‌ای به نام فرهنگ تمدن اسلام و ایران ذیل شورای عالی انقلاب‌فرهنگی تأسیس شد و هدف آن بازشناسی و صیانت از داشته‌های تمدنی گران‌قدر کشورمان است.»

درابتدای راهی بزرگ برای توسعه فرهنگ و تمدن اسلامی هستیم

دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب‌فرهنگی، موضوع رهگذار حکمت اسلام و ایران را یکی از برنامه‌های این کمیته برشمرد و تصریح کرد: «دو سال روی این موضوعات پژوهش شده‌ودر اولین ایستگاه استان سمنان و شهرستان شاهرود میزبان نخستین همایش است. هدف از برگزاری این همایش نیز نمایش دادن ظرفیت‌های مهم فرهنگی و تمدنی و صیانت از آن محسوب می‌شود.» نوید ادهم تأکید کرد: «این همایش البته آخر راه نیست، بلکه ابتدای راهی بزرگ برای توسعه فرهنگ و تمدن اسلامی است. امیدواریم مردم از آن بهره‌مند شده و بتوانیم مباحث ماندگاری را در آن مطرح سازیم.»

میراث معنوی شاهرود شهرت جهانی دارد

عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب‌فرهنگی با اشاره به‌عنوان شهر معلمان دین و اخلاق که از سوی مقام معظم رهبری به شاهرود اعطا شده است، اظهار داشت: «این عنوان نه‌تنها یک افتخار معنوی، بلکه مسئولیتی تاریخی است. اگر با نگاه دقیق و پژوهشی به پیشینه این شهر بنگریم، به‌روشنی می‌توانیم مصادیق این‌عنوان را در میان عالمان، صداقت و محبت را متجلی می‌سازد.»

دبیر شورای عالی انقلاب‌فرهنگی، در ادامه سخنان خود با اشاره به بزرگان عرفانی و دینی شاهرود اظهار داشت: «این پرسش مطرح است که چرا عارفانی چون ابوالحسن خرقانی و بایزید بسطامی تا این اندازه مورداحترام و علاقه مردم قرار گرفته‌اند؟ علت آن است که پیوند آنان با خداوند، پیوندی صادقانه، عاشقانه و آمیخته با محبت بود. انسانی که در ارتباط خود با خدا صادق است، ناگزیر در رفتار با مردم نیز عدالت، صداقت و محبت را متجلی می‌سازد.» خسروپناه با تأکید بر جایگاه جهانی عرفای شاهرود تصریح کرد: «چنین عمق فکری و معنوی را در کمتر نقطه‌ای از جهان می‌توان یافت. من در سفرهای علمی و فرهنگی خود به کشورهای مختلف دیده‌ام که نام خرقانی و بسطامی در میان اندیشمندان جهان شناخته‌شده و محترم است. این امر، گویای جهانی بودن میراث معنوی شاهرود است.»

دبیر شورای عالی انقلاب‌فرهنگی با اشاره به مکاتب گوناگون فلسفه اسلامی گفت: «در تاریخ فلسفه و حکمت اسلامی، مکاتبی چون مکتب اصفهان و مکتب تبریز مطرح شده‌اند؛ اما شاهرود نیز صاحب مکاتبی حکمی و عرفانی است که ریشه در آثار و اندیشه‌های خرقانی، بسطامی، عابدی، شاهرودی و دیگر فقها و عارفان این دیار دارد. وظیفه امروز ما این است که این مکتب را بازخوانی و تبیین کنیم، به‌ویژه برای نسل جوان و نوجوان که تشنه شناخت این میراث عظیم‌اند.» او در بخش پایانی سخنان خود هشدار داد: «اگر نسل جوان با عرفا، فقها و حکمایی چون ابوالحسن خرقانی، بایزید بسطامی و دیگر بزرگان شاهرود آشنا نشوند، هویت ایرانی-اسلامی ما در معرض خطر قرار خواهد گرفت و اگر این هویت از میان برود، تردیدی نیست که نتیجه کوتاه‌ی‌ها و غفلت‌های ما خواهد بود.»

باید از گنجینه‌های تاریخی برای عزت علمی بهره‌برداری کرد

عباس امینی، امام‌جمعه شاهرود با بیان اینکه شاهرود به‌عنوان شهر عرفا و بزرگان علمی و دینی که از دیرباز نامشان بر سر زبان‌ها بوده است، ابراز داشت: «مراجع تقلید و عرفای بزرگی مانند اشرفی حسینی شاهرودی اهل شهرستان شاهرود هستند و غنای این منطقه عالم‌خیز را بیشتر می‌کنند. سؤال اساسی که می‌بایست در اینجا مطرح کرد این است که خاک منطقه عالم‌خیز شهرستان شاهرود چه چیزی دارد که این میزان عارف نامدار و اندیشمند مانند ابوالحسن خرقانی و بایزید بسطامی از آن برآمدند و چگونه این میزان معلم دین و اخلاق در این خطه پرورش پیدا کرده است؟»

امینی با تأکید بر اینکه ملتی که با ارزش‌های خود آشنا نشود مغلوب حوادث نشده و آینده آنان روشن است، تصریح کرد: «به همین دلیل است که دشمن می‌خواهد گذشته ما را از ما گرفته و ما را از تاریخ خودمان دور کند.» او با تأکید بر اینکه هدف این دست از همایش‌ها تبیین این ظرفیت‌ها و مفاخر است، افزود: «ماندن در تاریخ و پیوندنزدن آن به امروز جفای به علم و عالمان است. ضمن اینکه باید به تاریخ افتخار کنیم، نباید در آن گرفتار شویم؛ چراکه ایستادن در عرفان قدیم به مصلحت کشورمان نیست.» امام‌جمعه شاهرود تصریح کرد: «می‌بایست از این ظرفیت گران‌بها برای عزت علمی و سیاسی و فرهنگی آینده کشورمان بهره‌برداری کنیم.»

تأثیر تبیین عرفان دینی در افزایش تاب‌آوری جامعه

محمد مهدی احمدی، مشاور عالی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در این مراسم با بیان اینکه زیست مؤمنانه درواقع همراه با امنیت و آرامش است، افزود: «همان‌طور که کلمه مؤمن از ریشه امن و امنیت می‌آید، تقویت و تبیین عرفان دینی می‌تواند در افزایش تاب‌آوری و ترویج حکمت در بین جامعه به‌خصوص نسل جوان تأثیرگذار باشد.»